

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Feljelős szerkesztő:

Felner János.

Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések jogutányosabban, árszabály szerint.

Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

Bátran előre!

Nem kész siker az, mely a magasabb gondolkodást elfoglalja, hanem az elhatározás, elszántság. És az a hadsereg, melynek minden katonája élve akar visszatérni a harcából, — nem érdemel mást, csak — vereséget.

Csak az, a ki meg nem részegszik a győzelem sejtelmétől s a ki keblében ápolja azt az intelmet, hogy pontosan, szigorúan teljesíti kötelességét: csakis az tesz minden győzelmet — becstelensé. Ezen elvből következnek, hogy mindegyikünk csak azon adományokat érdemi meg, a melyekre jogot szerzett; jogot — nem önféjtség és dac, hanem önbizalom s kitartó fáradozás által. Emlékezzünk csak Kolumbuszra, az újvilág felfedezőjére. Midőn a híres tojást a belőrlött csúcsra állította, azt mondák az előkelő s tudós urak, hogy azt ők is megtehették volna. De hát miért nem tették ezelőtt? Midőn pedig felfedezte az új világot, akkor ellenségeinek unszolására bilincsekbe verve vitték Hispániába.

Dicsősége szétlörte a bilincseket, őt pedig a világ legnagyobb emberei sorába helyezte.

De nem, nem is a dicsősége tette azt! hanem igenis tette az ő bátor elhatározása, kitartó fáradozása!

A történelem sok oly kitűnő férfiút ismer, a kik semmiféle nehézségtől, veszélytől, semmiféle gúnytól s ellenségeskedéstől sem riadtak vissza, míg céljukat elérték. Erejük érzetében, büszke kezükben tartva a győzelmi díjat, — kiki saját jelleméhez képest, — elnéző kimélttel, vagy pedig megvetőleg néztek a többire, a kik talán szinte ugyanazt a dicsőséget, ugyanazt a győzelmi díjat nyerték volna, — ha elég önbizalmuk lett volna ahhoz, hogy erős karral nyuljanak utána.

Némelyek ugyan utána is nyultak a — gazdagság, hatalom és hírnév után: egy azonban, a legbátrabb s legderékabbnak elszedte előlük a dicső jutalmat; — a miért azután nem egyszer bántották az illetőt, hogy önzéletes elhatározásával őket felülmultha s megszégyenítette.

*

Csak a győnge, gyáva ember, a jellemtelen, a ki komolyan gondolkodni nem tud: az keres és talál vigasztalást azon szóban: «sors, esetlegesség;» s jajgat, sohajtozik ezen láthatlan kísértet vak hatása s hatalma miatt. A jellemes, szilárd akaratúval rendelkező ember, a ki saját megállapodott elvei szerint cselekszik, nem engedi, nem tűri, hogy valami légtűnet uralkodjék fölötte. Cselekszik jól megfontolt elhatározásából; tudja, érzi, hogy a sorsot ő uralja — önmagában.

Élethez tartozik erő és bátorság: üljön bár valaki a trónon, vagy lakjék a kunyhóban, bővelkedjék minden elképzelhető kincsekben, kényelemben, vagy verejtékkel keressé minden-napi kenyerét. Hogy az ember érjen valamit és hogy számba jöjjön: kell, hogy önmagát s másokat képes legyen megvédeni.

Nincsen lealacsonyabb és károsabb az életben, mint ha valakiről azt mondják: «ezen emberrel mindent lehet tenni, mindenre lehet őt felhasználni.»

Az élet önállóságot követel s megtagadja azt, a ki túlságosan önmagát tagadja meg. — Nem kell azért önzőnek lenni az embernek, ha az «én»-je központi erejét képezi a működésnek — becstelensé módon. Erre maga a természet is nagy súlyt fektetett.

Engedjék meg kérem, hogy ezen némileg talán elméletinek látszó kis fejtegetés után belenézünk egy percre a — gyakorlati életbe is. Itt sugárzik egy gyönyörű tüzes szempár a szépürtű leányfejen, s a könnyelmű ifjak, sőt nem egyszer a komoly férfiak bámulják azon szemvillongásoknak varázserejét, melyekből kiolvadni szeretnék meghallgatásukat és boldogságukat.

Némelyek költeményeket készítenek, verseket faragnak az illető nőről s — számára; mások illatozó virágcsokrokat küldenek neki; ismét mások a bácsikák s nénikék közbenjárását veszik igénybe, hogy a — kemény szívet megpuhítsák.

Egyszerre csak az imádók ezen serege mögül előlép egy komoly tekintetű ember; át-

töri a — rajt, egyenes úton bátran közeledik az imádott nő felé; rohammal elfoglalja és haza vezeti a — menyasszonyt; míg a többi még mindig verseket farag és csokrokat kötöget.

Sokszor azután csodáljuk, hogy ez vagy azon hölgy miért adott előnyt éppen ennek a kérőnek a többi fölött, a kik alakra, vagyonra nézve, sőt talán más tekintetben is felülmutáltak amazt.

Tudjátok kelves barátaim, hogy pénztek, címetek s őseitek mellett, mi hiányzott nektek a győzelemhez? Hiányzott a bátorság, a férfias elhatározás! Azt hisszük talán, hogy bármely téren sült galambok repülnek a szájunkba?

Jól tudom ugyan én is, hogy vannak egyes szerencsefiak, kiket érdemellenül karol fel a fortuna Isten asszonya: de azért még is csak igaz marad az is, hogy — az nyer, a ki mer!

*

De nézzük meg az élet még szigorúbb oldalát s forduljunk egy percre a közélet feladataihoz.

Mi által sikerül nagy államférfiaknak kormányozni a közvélemény hajóját? Bizonyosan nem turbékoló szerelmeskedés, gyöngéd hizelgés, félnék engedékenység, — hanem ellenkezőleg: erélyes fölépés, vas következetesség, bátor kitartás állal. Mert tudják mit akarnak, azért rendezen el is érik, a mire törekednek.

Tanúja ennek a mi közéletünk is!

Főleg a politikai téren is ma nem sokat ér az engedékenység, a lemondás; itt is áll az: úgy kell annak lenni! s azért meg is történik. Ebben még nincsen erőszak.

Minden országnak olyan törvényei, intézményei, jogai és szabadságai vannak, melyeket érdemel. Higgyék meg, hogy ez igaz!

A mely ország, nemzet törvényes institúcióját szabadságát s jogait kitartó, önfeláldozó küzdelmével megszerezni, illetőleg megvédeni nem tudja: az meg sem érdemi azokat.

Még az istenség sem ajándékoz meg min- ket azzal, a mi életünk boldogságához tarto-

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Turócvármegye

főispánjai s tisztviselői.

Közi: Bráz Béla

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

(Folytatás).

Thkölyi elállott a megyétől követelt pénzüsszeg behajtásától s csupán élelmi szert kért a magyar katonaság számára. Minden porta 25 rozskenyeret, s két porta egy marháat tartozott adni. Megígérte egyszerűságra a megyének, hogy ha hú lesz hozzá, pártfogására számíthat.

A megye ez időtábján már nagyobb részt megszabadult a katonai zaklatásoktól, miután a török Bécsset fenyegette, a német hadsereg Bécs oltalmára megyéinkből kivonattott, — a kuruc katonaság pedig Pozsony táján összpontosított.

Alig lélekzett azonban fel megyénk, kitört keblében a belviszály, illetve a vallási villongás, mire alkalmat adott az akkor bekövetkezett tisztújítás. Ugyanis a főispán, az elispáni állás betöltésénél nem jelölte az evangélikusokat. Kandidálva lettek: Huszár Imre, Deseöffy s Ruttgay György, mindhárman katolikusok,

minek folytán tiltakozott a »status evangelicus«, úgy gondolkodván, hogy vagy azért nem kandidált evangélikust, mert talán nincs közülük ezen tisztségre alkalmas ember, vagy mellőzi őket vallási gyűlöletből, a mi sérti a status evangelicus auctoritását, s miután ezen főispáni jelölés királyi beavatkozás s a nádor utasítása folytán történik, ezzel a megye immunitása is sértve van. De ellenkezik ezen candidátió az ország törvényével is, melynek alapján két katolikus s két protestáns volna jelölendő.

A megye nagy többsége e szerint, mint evangélikus nem vehetvén részt a választásban, abban történt megállapodás, hogy a status evangelicus kiküldötte által kérelmezni fogja a sérelem orvoslását.

A főispán nevében viszont Tarnyovszky Menyhért ellen protestatiót ad be, kifejtve, hogy a főispánnak teljes joga van a candidátióhoz, s ebben a megye előírását, avagy beleavatkozást nem vindikálhat magának, még akkor sem, ha a törvény adta jogánál fogva egyetlen jelölne is. De arra nincs is törvény, hogy milyen vallást jelöljön a főispán s azzal, hogy két katolikus s két evangélikus jelölendő, nem hozható be új szokás a törvény beiktatása ellenére.

A főispán eljárása csak akkor volna az evangélikusokra sérelmes, ha a törvény direkt utasítást adna politikai dolgokban a vallás befolyására, s ha ez állana, akkor volna a főispán részrehajlással vádolható, de ezt a főispán az ő loyaltásánál fogva nem is tenné,

Okolicsányi Pál ez ellen a status evangelicus nevében újból protestál, állítván, hogy igen is a candidátióknak van alapja az ország törvényeiben, mert az 1608-iki törvények az evangélikusoknak teljes vallás-szabadságot ad a hivatalok betöltésénél is s ha ezen törvény adta vallási szabadságot nem akarják tekintetbe venni s alkalmazni a jelenlegi választásnál, illetve candidátióknál, mire mutat másra, minthogy az evangélikusoknak törvényes kiválalma mellőztetik, megvetetik. Mert bizonyos az, hogy ezen tisztségre az evangélikusok között is van érdemes egén, s ha ezt kihagyják, illetve mellőzik, akkor a sérelem nyilvánvaló.

A pro- és contra-vélemények s disputák dacára a főispán tervétől s a kijelöléstől nem akarván eltérni, határozott, hogy a főjegyző postán azonnal menjen ő felségéhez kérelmezni a sérelem orvoslását, addig pedig a tisztviselők maradjanak hivatalukban.

A soproni országgyűlésen a vallási ügyekben kiküldött bizottság elnöke tudatja a megyével, hogy a turócni nemesek, polgárok és lakosok az alispán jelentése szerint a soproni országgyűlés 26. pontja értelmében, a királyi resalutióban nem akarnak megnyugodni, mely az evangélikusoknak vallászsabadságot biztosít, sőt ebben sérelmet látva, biztosokat neveztek ki — vallási ügyek rendezése végett, Draskovits Miklós nádor, ő felsége nevében: tisztjénél fogva inti nevezett nemeseket, hogy miután ő felsége nem kis indig-natióval vette ama niformatiót, mely szerint az evan-

zik, ha annak elérésére magunk is komolyan s kitartással nem törekszünk. Ugy van az a nemzetek életében is.

Fortes fortuna juvat! A veszély pillanatában az emberben gyakran rendkívüli erő fejtik ki s működik, csodákat művel; úgy hogy később alig tudja megérteni, miként tette azt, a mit véghez vitt.

Várni azt, hogy mások elénkbe hozzák önként s készségesen, a minek eléréseért magunknak kell fáradoznunk: ez valóban nem volna komoly férfiakhoz méltó föltéves s eljárás!

Tehát csak — bátran előre!

Cselkó József.

A selyemtenyésztés története.*)

A selyemhernyó tenyésztését s a selyemgubók felhasználását célzó első kísérletek még ama meszesűri időből származnak, mely sokkal megelőzte Japán tényleg alapuló történelmét.

A monda szerint egy istennő szemöldökeiből teremtette a selyemhernyót s az istenek leszármazói tanították meg az embereket annak tenyésztésére. Ez csak azt jelzi, hogy távol Keleten már a történelem előtti időben ismerték a selyemtermelést. Ha azonban a mondánál megbízhatóbb jelek után itélünk, valószínűnek tetszik, hogy a történelmileg bebizonyítható közlekedés folytán, amely a kínai selyemszövetek is ismeretese lettek Japánban, annál inkább, mert Kinában már két évezred óta űzték a selyem tenyésztését. Annyi bizonyos, hogy abban az időben, mikor a III-ik század japán Semiramisza, Singu-Kogo császárnő hadainak élén Koreába tört s azt adóztatásra kényszerítette, ez az ország volt a közevitől Kína és Japán között s nagy mértékben járult a félig barbár japán lakosság civilizációjához olyképen, hogy a japánok megismerve a szomszéd ország követésreméltó intézményeit, a mezőgazdasági fejlődés útjára léptek.

Valószínűleg erre az időre vezethető vissza a selyemérpéte bevitelét Japánba.

Történelmi feljegyzések szerint azonban csak a keresztény számítás IV-dik százada közepe felé, Nintoku-Tennó uralkodása alatt terjedt el a selyemtenyésztés s rövid idő alatt oly magasra emelkedett, hogy a császár a mai Kioto környékén megnézte Nuriinomi koreai selyemtenyésztő-telepet. 463-ban Yurikau uralkodása alatt a japán császárné sajátkezűleg foglalkozott a selyemhernyók tenyésztésével, melyeket e célra az ország tartományaiából összejűjtöttek. Követésreméltó példaképen állt előtte Si-ling-chi kínai császárné, aki 2602. évben Kr. születése előtt ugyanevvel foglalkozott.

A következő években nagyszámú hernyótenyésztő nyert kiképzést a selyemtenyésztésre s azóta a selyemtenyésztés őrvenetesen terjedt. A föllendülést még jobban elősegítette később a Ninken császár alatt kibocsájtott rendelet, mely a szederfák tervszerinti ültetésére vonatkozik.

*) Mutatvány a földmívelésügyi m. kir. miniszternek *A selyemtenyésztés Japánban* című legújabb, s igen érdekes kiadványból.

gelikusok a katolikusok üldözik, templomaikat elfoglalják, papjaikat kiüldözik s mindenekből kifosztják, ettől óvadjanak, nehogy a sponni articulásokban kifejtett büntetést kénytelenítessék ellenük alkalmazni, annál is inkább, mert a katolikusok részéről semmi erőszak nem használtott.

A nádor inté levele tudomásul vétetvén, ezen ügy elvégzése s megbeszélése jobb s alkalmasabb időre halasztott.

A tisztújítás a nagyon is élesen kifejtődött valási vizsaly s különösen a törökök becsapásai miatt nem ejtethetvén meg, a megye Justh Istvánt és Zathureczky Istvánt küldi a főispánhoz megkérni, hogy miután az alispán hivatalában nem akar maradni s emiatt a hivatal menetrendje sok hátrányt szemedne, tartson tisztújító ülést s a régi szokás szerint két katolikus s két evangélikus candidálijon, mert az ország törvényei, ha nem is parancsolják ezt, de a valás szabadság szempontjából megengedik.

A választás, illetve tisztújítás a felkelés miatt sem tartathatvén meg, Huszár Imre ezentúl is megmaradt állásában.

Rády László, Thökölly kapitánya, a fejedelem nevében a megyétől 60 szekér élelmiszert kért, még pedig úgy, hogy minden szekérbe hat ökröt befogva s minden szekérre 10 köböl lisztet, félköböl borsot, ugyanannyi köleskását, egy oldal szalonnát s egy kósót feltéve, ezeket Kassára szállíttassa.

A megye Okolicsányi Pált küldi, Rády Lászlóhoz ezen túlságos megterhelhetessé elengedését kérelmezni. A kapitány tekintetbe vévén a megye szükségét és sanyarú helyzetét, eláll ugyan a 60 szekér élelmiszert

A következő évszázadok intézkedései, különösen azon rendelkezések, melyek a Kempban, Japán első írott törvénykönyvében foglaltaknak, melyet 605-ben Shotoku-Taishi uralkodó adott ki, mely szerint a nép minden évben felmentik a robot alól, úgy a mezei munka, mint a hernyótenyésztés időtartamára, nagyban hozzájárultak a selyemtenyésztés elterjedéséhez. Nem sokára elterjedt a háromszoros adóztatási rendszer, mely feljogosítja a termelőt, hogy adóját, tette s szert gabonával, egyéb terménnyel vagy szövetekkel rója le. Mivel ilyenformán a selyemszövetek is egyenértékűnek nyilvánították az adóztatásra, ez ismét előmozdította a selyemtenyésztést.

Kotoku császár uralkodása alatt (645—654) nagyon ügyesen szervezték a selyemtenyésztést. Minden falu és külön minden 50—50 ház számára külön hivatalnokot rendeltek, akinek kötelessége volt a szederfák ültetésére és a selyemhernyók tenyésztésére buzdítani a népet s a munkálatokra felügyelni. Egyidejűleg egy császári rendelet által osztály szerint felszólították a családokat a szederfák ültetésére és nevelésére, úgy, hogy az első osztályhoz 300, a második osztályúak 200 s a harmadosztályúak 100 szederfa ültetésére köteleztettek.

Ilyen s hasonló rendszabályok kísérték fejlődésében a selyemtermelést a XI-dik századig s egy évezred előtt megjelent Englishi című könyv értesítése szerint, akkoriban, tehát a IX-dik században, 12 tartomány első minőségű selymet, 25 jó minőségűt és 11 silányabb fajtát termelt. Csodalatképpen az első virágzásnak indult tartományok néhányában ma a selyemtenyésztés elenyészében van, míg a második s harmadosorban nevezett országokban ez az iparág sok helyütt igen magas fokon áll.

Még a belháborúk alatt is, amelyek a XII. századtól a XVI-ig dúltak az országok, megbénítva a mezőgazdaság további haladását, megtartotta fontosságát a selyemtenyésztés; a katonák és papok számára szükségelt selyemszövetek készítése a lakosság egy részének kenyeret adott. Mikor végre hosszú harc után helyreállt a béke, a selyemtenyésztés is új virágzásnak indult, dacára annak, hogy a Shogun a fényűzés ellen törvényt hozott, mely csupán néhány előjoggal felruházott osztálynak engedte meg a selyemszövetek viselését.

Midőn Japán déli részében, a XI-dik században meghonosították a pamutot, ez természetesen aláasta az addig viruló selyempárt, De a felvilágosodott daimiók, a kik teljes felteggak az ügy nekik, mint hűbéreseiknek jóvedelméző kereseti forrás fontosságát, az elmúlt századok uralkodóinak példáját követték, a gazdákat törvényekkel és rendeletekkel, mulasztás esetén pedig szigorú büntetésekkel, a haszonja és szederfa-ültetésre, valamint a selyemtenyésztésre is kötelezték.

A XVIII-ik században már tekintélyes szakirodalom fejlődött a selyemtenyésztés és selyempár körül, a statisztikai adatok bizonyítják, hogy a nevezett kereseti ágak ezen század alatt jelentőségük négyeszeresére emelkedtek.

Ez aránylag modern korszak társadalmi követelményeivel együtt a lakosság középosztályában is nöttek az igények s a közönséges pamutszöveteknél jobbat követelt.

Akkor a japáni selyemtenyésztők, mint az európaiak még ma is, a tenyésztéshez szükséges petéket meghatározott vidékről hozattak. Kiválóan jó minőségű szolgálatot Shimadzu ke tartomány, Juki kerülete, mindjárt másodsorban Oshin s számos más kerület, melyek idővel háttérbe szorítottak az eredeti selyem-

tenyésztő intézeteket s mindjobban terjesztették a selyemtenyésztést.

Az 1859-iki szerződés megnyitotta Japán kikötőit az európai és amerikai világkereskedelekmek, maga után vonva a selyemárak emelkedését a tenyésztők és kereskedők óriási hasznára. Nem sokára azonban a nyeresékeskedési vagy s az európai gyárak szükségleteit illető tájékozatlanság folytán annyi silányfajta selyem került a piacra, hogy a japáni selyemkereskedés elvesztette jó hírét.

A japáni kormány, hogy megátolja a selyemtenyésztés és ipar süllyedését, szakbizottságot hívott össze tanácskozára. Tanácskozásuk praktikus eredménye volt 1870-ben a taniokai (Kodzuke tartomány) selyemfőnöda alapítása, mely az első európai berendezéssel ellátott s európai vezetés alatt működő japáni gyár. Ennek az intézetnek köszöni Japán selyemszövetek tökéletesítését.

1893-ban új rendeletet bocsátottak ki, úgy a selyem legombolyításra és csomagolására, mint a selyempete elkészítésére vonatkozólag is. Az egyes kerületek selyemtermelői usztatottak, hogy a selyempete tenyésztés és selyemkereskedés módjának megállapításra tartsanak alakításnak.

Míg Európában a pébrina arra kényszerítette a selyemtermelőt, hogy Japánból hozassa a petéket, arra ott rohamosan emelkedett a selyempetekereskedés s nem sokára elérkezett az az időpont, a midőn a tultermelés oly mérvben ártott a petetenyésztésnek, hogy például Yokohamában a végső módhoz kellett nyulni. Nagy mennyiségű petecartonok ettek el, hogy a fennmaradt pete-anyag árát emeljék. Ilyen tapasztalatok után tanácsosnak látták, hogy érteves rendszerbályokkal megatolják a petecarton tultermelését s hogy helyes arányba hozzák a petetenyésztést a hazai kereslettel és a külföldi nagyművű kivittel.

A szejtrendszer szerinti petekészítés elterjedése után, az európai selyemtenyésztő nem szorult többé a külföldre s Japánban oly visszahatas alt be, hogy 1878-ban megszűntették az összes a cartonkészítésre vonatkozó intézkedéseket s nem sokára majdnem teljesen elenyészett a külföldön a petecartonok kelen-dősége.

Néhány év múlva, mikor a papirpézn bezohatala által beállt az ércpénzválás, érzékenyen károsodott az ország selyemüzlete; a nyomasztó gazdasági viszonyok tönkre jutattak az iparvállalatokat és selyemgyárakat. A kormány most újaból enqéte-re hívta össze a szakértőket, melynek határozata folytán megalakult 1893-ban a Dinippon Sanshikwaiho, az összes selyemtenyésztők és selyemkereskedők egyesülete, melynek célja egyrészt nyomtatványok útján terjeszteni a selyemtenyésztés és selyemkereskedés terén szerzett tapasztalatokat és ismereteket, másrészt a selyemkereskedőket bevezetni a fontosabb üzleti miveletekbe. Utóbb a selyemtenyésztéssel foglalkozó korona-tartományokban is alakították hasonló célú selyem consortiumokat. A japáni kormány ismeltelen küldött bizalmi szakértőket Európába, hogy tanulmányozzák a modern selyemtermelés terén tett előmenetleket. Ezen tanulmányok értékesítésére 1886-ban Tokyo közelében, Odzsi-ban, felállították egy selyemtermelő kísérleti állomást, elatva a szükséges helyiségekkel és műszerekkel, hogy itt a szakba vágó tanulmányok nagy terjedelemben és alapsággal végzetessenek s hogy itt a különböző selyemtermelő kerületek tanulói bevezessék az okserű selyemtenyésztés elméletébe és gyakorlatába. Tíz év alatt 1000 tanulónal többet ismertettek meg a mikroszkop használatával s 2000 mikroszkopnal többet osztottak el a japán selyemtenyésztők között.

Prónán ejtettem meg. Habár hosszadalmas, de a megyei nemesség számára érdekesnek véltém rövid kivonatban közölni a felkelők névsorát, nemkülömben a megye által a felkelők számára kidolgozott s adott utasítás teljességében közölni, mely úgy tartalmánál, mint nyelvvezeténél fogva felvilágosítást ad azon időkről.

I. Magnások (főnemeselek).

A főispán bandériumával meg: br. Révay Mihály 3 lovas állított ki, Ostozits birtok után 6 lovas, körmői uradalom 7 lovas, türöci praepostság 9 lovas s ugyanannyi gyalogost tartozott kiállítani, — nem állított ki egyet sem, esztergomi érsekség után 2 lovas, — nem állított ki egyet sem.

II. Birtokos nemeselek, kik több curid birtok.

Huszár Imre alispán, vezérkapitány két lovas, Beniczky Sándor alkaptány 1 lovas, Dávid Sandor zaslótartó, Dávid Péter örmeier, Desseoffy Ferenc egy lovas (távol maradt), Justh Ferenc, Rakovszky Janos (távol maradt) Révay György és Gáspár 1—1 lovas, Révay Zsigmond személyesen, Beniczky Farkas személyesen egy lovasal, Beniczky Miklós öreg lévén, egy lovas állított, Beniczky János személyesen, Huszár Miklós személyesen, Huszár György beteg lévén, egy lovas állított, Plathyak hárman, Rakovszky Péter személyesen, Keresztény István, Velits Gábor, mint a praepostság gondnoka egy lovas állított ki, Gafior András személyesen.

III. Egy kurival bíró részleges nemeselek (partialis nehiles), mint lovasok.

Lypócz: Lipovszky és Andrusovits György. F-Ruttka: Ruttkay György, Imre, Ferenc, Ruttkay Nedeczky István. (Folyt. követ.)

A tartományokban állították fel a vidéki selyemtelepeket, hol számos értelmes és törekvő selyemtenyésztő dícséretre méltó buzgalommal tanulmányozta a selyemtenyésztést és az ifjúság között képzett utódokat nevel.

A természetudományokat művelő japán férfiak komolyan foglalkoznak a selyemtenyésztés fontos kérdéseinek megoldásával, európai tekintélyekkel vetelkedve, fényes bizonyosságuk annak, mily nagy igyekezettel fáradoznak a japán szakkörökben a selyemtenyésztés elméje körül.

A beteg selyemhernyó-pete kiselejtése végett, minden selyemtenyésztő tartomány prelektusi hivatala mellett felállított egy petevizsgáló állomás és oly termelő központokon, hol országos hatóság nincs, a selyemtermelő-tulajtót bizatott meg az ellenőrzéssel.

Az 1885-ben a tokyói Ueno Parkban rendezett selyem- és gubókiallítás, valamint az egyidejűleg meg tartott selyemtenyésztő-kongresszus lehatárolta tette a tenyésztésre legalkalmasabb fajok meghatározását és az általános selyemgyesület statutumainak kiegészítését.

A kormány körültekintő rendszabályai az utolsó tíz évben jótékonyan hatottak Japán selyemtermelésének emelésére s a selyemtenyésztéssel korlaltve haladt a selyemgyártás is. Különösen a fonadék oly mérvben szaporodtak és tökéletesedtek, hogy manapság a japán nyersselyem nagyrésze ugyanolyan hirre tett szert, mint a legjobb minőségű európai nyersselyem, sőt ennek úgy az európai, mint az amerikai selyemiparban erős versenyt támaszt.

A japáni selyemtermelés különben, felvirágzását nemcsak az ottani kormány bőles intézkedéseinek köszöni (oly intézkedések, melyeket mellesleg mondva, európai uralkodók, nevezetesen Ausztriában és Magyarországon Mária-Terézia már rég fogatosítottatott a selyemtenyésztés érdekében), hanem köszöni azt első sorban annak a figyelemre méltó körülménynek, hogy a japáni selyemtenyésztő lakdandát buzgalma, vele született értelmessége és munkakedve által, oly szakadatlan és figyelmes gondozásban részesíti a selyemhernyókat, a melyhez hasonlóit sehol sem tapasztalunk. Ebben rejlik a japáni selyemtenyésztés titka s habár az újítások nem gyökeresedtek még annyira, mint a mennyire kívánatos egy minden oldalra terjedő tartós sikerhez, annyi bizonyos, hogy a haladás, mely a béke minden művészetében nyilvánul a szorgalom ezen mintacsorgóban, éppen a selyemhernyó kezelésében s értekes szövetének feldolgozásában éri el a legmagasabb fokot; alyan hatalmas és feltartóztatlan haladás ez, mely tőléről sem nyilvánul abban, hogy a nép régi hagyományait megdöntse és csupán a századok alkotta, természetes fejlődésen halad.

HIREINK.

— **Bérmálás.** Dr. Rimely Károly püspök úr ó méltósága a mult hét folyamán részesítette turócmegei híveit a bérmálás szentségében. Még pedig 16-én a felső-stubnyaiakat, 16-án a mossóciákat, 17-én a znióváraljaiakat, 18-án a turóc-szent-mártoniakat. Turóc-Sz. Mártonba 17-én délután érkezett óméltósága. Fogadtatására kivonultak az állami iskolák összes növendékei a tanári kar vezetése alatt, nemkülönben a megyei s állami tisztviselők, a városi főzoltóság és szép számú közönség. Ó méltósága négyes fogata előtt egy kis lovas bandérium is száguldott. A banderiselmék között feltűnt *Matuskovics* Mátyás felső kereskedelmi iskolai tanuló, *Matuskovics* Mihály szlovai földbirtokos fia, csökos ruhában lovagolva egy csinosan felszerelmezett pompás szürke lovon. Püspök úr ó méltósága a tanuló ifjúság által képzett sorfal között elhaladva, hatalmas eljénzéssel fogadtatott, a templom ajtajában pedig *Fekete* Ilonka úrhölgy által üdvözölték szép beszédben, a melynek végzetével csinos virágcsokort nyújtott át ó méltóságának. Majd az esperes-plebános s az egybegyűlt papság hódolatát fogadva, a szentélybe ment, a hol az elkészített imaszamolyra letérdelve, csendes imát mondott, ennek végzetével pedig az oltárhoz ment s az oltári szentséggel áldást adott a jelenlévő hívekre, minek végzete után a plebániaira ment. Ó méltósága este részt vett a majusi ajtatosságon is. Pénteken reggel 8 órakor ó méltósága csendes misét mondott, majd kiosztotta a bérmálás szentségét, feltízeneget órakor pedig fogadta az ifj. *Jusch* György főispán úr ó méltósága által vezetett. — az összes tisztviselői kar s városi hatóság tagjaiból alakult — nagy tisztelői küldötséget. Főispán úr óméltósága rövid, de igen csinos beszéddel üdvözölte a püspök úr óméltóságát. A délelőti folyamán ó méltósága látogatásokat tett, melyeknek végzetével szíkebb körű ebéd volt a plebánia. A bérmálás szentsége kiosztásánál regédektek: *Szofia* Károly főesperes, *Paulovics* József címz. kanonok, *Moser* Tivadár esperes, *Hiadlovsky* József, *Bator N.*, *Komora* János és *Lábai* Nándor plebánosok. Szombaton délután a papság kíséretében ó méltósága Rutkára hajtatott, a hol igen fényes fogadtatásban részesült. A bérmálás szentségének kiosztása s a »Sz. Gergelyrend« keresztjének Saager Ferenc kassai-oderbergi vasuti felügyelő s a gépgyár igazgatója részére való ünnepélyes átadása ma délelőti van.

— **Jusch Ferenc** orsz. gyűlési képviselő, Turóc vármegye felső választókerületének népszerű képviselője, f. évi május hó 11-én újból felszólalt a képviselőházban, s közfelfelment kellett beszédet mondott a szeszkontingens új felosztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmából. Csinos beszédekkel

rövid kivonata a következő: — Akkor, a mikor az ipari és mezőgazdasági szeszgyárak között főnőfő érdekellentétek megszüntetésének módzatáról van szó, sokkalka radikálisabb és sokkalka mélyebbrehatott intézkedéseket óhajtott volna azoknál, mint a melyek ezen törvényjavaslalban lefektetve vannak. Oly intézkedéseket óhajtott volna, a melyek egyrészt biztosították volna az állmnak a szeszadó terén való jövődelmát, sőt azokat szükség esetén lényegesen fokozhatták volna is, másrészt azonban az érdekellentétek megszüntetése által úgy az ipari, mint a mezőgazdasági szeszgyárak főnnállását, virágzását és továbbfejlődését biztosították volna. Így intézkedéseket a szeszvedarúság és az azzal kapcsolatos szeszfinomítási kényserének élelbeléltetését tartotta volna helyesnek és bár tudja, hogy már az Ausztriával való szerződéses viszonyunknál fogva is az egyedaruság behozatala elé nagy akadályok górdülnek és ezek a tervek azonnal megvalósíthatók nem volnának. Szól arról, hogy hiába ad az állam a mezőgazdasági szeszgyáraknak prémiumokat, ha az ipari gyárak ezeket a kedvezményeket illuziózóká teszik. Helyesli a s a szobán forgó törvényjavaslatot, a mely több sérelmes intézkedést van hivata reparálni. Nem tartozik azok közé, a kik az ipari szeszgyárakat tönkre akarák tenni, mert ezek több nagy városnak, így a fővárosnak is igen tekintélyes jövedelmi forrásokul szolgálnak. Az ipari szeszgyárak, mióta a szarított mőléteket az ország határain kívül is szállítják, megszüntek a magyar föld termő erejét fokozni, főnnállást, szerepüket már teljesen a mezőgazdasági szeszgyárak vették át. A mezőgazdasági szeszgyárak a szeszpar pangása idején, nem is olyan régen, önként voltak képtelenek üzemüket beszüntetni, csak a Felföldön tartották főnn a gyárakat továbbra is s éppen azért az ittenieket az újabbakkal szemben előnyben is kell részesítenünk. Szól röviden a bérlők osztás érdekeiről is. Az eddigi szeszadó-törvényemegengedték, hogy a bérlő a bérlélt birtokon mezőgazdasági szeszgyártat állíttson föl. Ez a törvényjavaslat azonban a kontingenst magának a földbirtoknoknak tulajdonává teszi, a miből sok visszás állapot keletkezhetik. Komjähzi azt mondja, hogy az agrariusok törekvése illhat. Pedig ha az volna, akkor e törvénynek nem juthatának törvényjavaslat formájában a Ház elégt kifejezésére. A törvényjavaslatot, a mely a mezőgazdasági szeszgyárak fejlődését nagyban előmozdítja s az ipari szeszgyárak főnnállását is biztosítja, elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

— **Előléptetések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Turócvarmegye tanügyi férfiai közül, a lapunk mult számában közölt előléptéseken kívül, előléptette még: *Somogyi* Géza znióváraljai tanítóképzédei igazgatót a VIII. fiz. oszt. 2. fokozatából az 1. fokozatba; *Bánfi* János turóc-szent-mártoni áll. polg. iskolai tanárt a IX. fiz. oszt. 2. fokozatából az 1. fokozatba; *Rátskay* János znióváraljai t. képzédei tanárt a IX. fiz. oszt. 2. fokozatából az I. fokozatba; *Van* Mons Alfréd turóc-szent-mártoni polg. isk. tanárt a X. fiz. oszt. 2. fokozatából az I. fokozatba; *Felcs* István turóc-szent-mártoni polg. isk. tanárt, továbbá *Párvy* Endre és *Ulrich* Vendel znióváraljai tanítóképzédei tanárokat a X. fiz. oszt. 3. fokozatából a 2. fokozatba. Gratulálunk!

— **A Magyar Turista-Egyesület** f. évi június hó 3-án d. e. 11¹/₂ órakor Miskolcon a vármegyezház nagytermében tartja évi rendes közgyűlését.

— **Építőiparosok kongresszusa.** A Magyar Építő-mesterek Egyesülete által tervezett építőiparos kongresszusnak előtűnk fekvő napirendje a mellett tanuskodik, hogy az előkészítő-bizottság serény munkaságot fejtett ki, és a kongresszuson megvitájuk mindazon bajokat, a melyek az építőiparosokat, de különösen a kisiparosokat a tónk szélére juttatták. Az előkészítő bizottság munkája kárba veszne, ha maguk az érdekelt felek, tehát a kisiparosok, saját ügyüket föl nem karolnák. De úgy értesülünk, hogy az ország összes építőiparosainak körében rendkívül élénk mozgalmat keltett ez a kongresszus terve, mert a bejelentett résztvevők száma már meghaladta a hat százat. Ez az öröndetes körülmény is buzdította városunk és környékünk építőiparosait, hogy a folyó évben Budapestben — pünkösdi ünnepén, június 3-4-én egybegyűlő kongresszuson való részvételüket minél előbb jelentsék be az előkészítő bizottságnak. (Budapest, IV., Ferenciek bázara.) hogy az idejében tehessen meg a résztvevők számarányához mérten a szükséges intézkedéseket. A kongresszus végleges programja a következő: 1. Törvény alkotása az építőipar gyakorlatáról. 2. Az országos műszaki tanács főállítása. 3. Pénztüzetünk és az építési hitel ügye. 4. Országos építészügyi törvény alkotása. 5. Az építőiparosok érdekeinek egyrészletése a közéletképeknél. 6. Építészerek gyorsabb lebonnyolítását célzó intézkedések. 7. Építőipari követelések biztosítása magánfeleknél. 8. Építőiparosok országos szervezete. 9. A hazadó-kedvezmény kiterjesztése új építkezéseknél. 10. Védkezés a tisztességtelen verseny ellen. 11. Munkaadók és munkások közötti jogviszonyok rendezése, betegségkézés, baleset elleni biztosítás, munkálakások. 12. Építőipari oktatás rendezése. Tanonoktatás. Pallér és mester képesítés. 13. Adó-reform. 14. Építőiparosok nyugdíj ügye. 15. Építőipari szövetkezetek létesítése állami támogatás mellett. — A kongresszusra utazók az előkészítő bizottságtól nyert részvételi jegy előmutatása mellett rendkívül kedvezményekben részesülnek a m. a. v. — a kassai-oderbergi és a déli vasút vonalain, valamint az elszállásolás körül is magasabb kedvezményeket eszközölt ki az előkészítő-bizottság.

— **Fogyasztási szövetkezet.** A trencsáni tisztviselők a mult hó folyamán fogyasztási szövetkezetet alapítottak, a melynek védnöküül Osztruluczky Géza főispán, elnöküül Baross Jusztin alispán s alelnöküül Mallás József kir. pénzügygazgató választották meg. A szövetkezet f. évi szeptember hó 1-én kezd meg működését. Mint értesültünk, egész üzlettrészt 60, fél üzlettrészt 30 koronában állapították meg, a beiratási díj pedig 4, illetve 2 korona. — Óhajtogd volna, hogy ezen üdvös eszme nálunk is követésre találja!

Nyári menetrend a magyar kir. államvasutakon.

(Érvényes 1900. évi május 1-től kezdve.)

Budapest—Turóc-Sz. Márton.

Gyorsvonat ind. reggel 7:30, érk. d. u. 2:00.
Személyvonat ind. d. e. 9:35, érk. este 7:54.
Gyorsvonat ind. d. u. 3:45, érk. este 10:40.
Személyvonat ind. d. u. 5:20, érk. reggel 7:16.
Vegyesvonat ind. éjél 11:10, érk. d. u. 12:12.

Turóc-Sz. Márton—Budapest.

Vegyesvonat ind. d. u. 4:08, érk. reggel 5:20.
Személyvonat ind. este 9:03, érk. d. e. 10:05.
Gyorsvonat ind. reggel 5:41, érk. d. u. 12:50.
Személyvonat ind. reggel 7:43, érk. este 7:00.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:49, érk. este 9:20.

Turóc-Sz. Márton—Rutka.

Gyorsvonat ind. d. u. 2:00, érk. d. u. 2:08.
Személyvonat ind. este 7:54, érk. este 8:03.
Gyorsvonat ind. este 10:40, érk. este 10:48.
Személyvonat ind. reggel 7:17, érk. reggel 7:29.
Vegyesvonat ind. déiben 12:12, érk. d. u. 12:24.

Rutka—Turóc-Sz. Márton.

Vegyesvonat ind. d. u. 3:55, érk. d. u. 4:08.
Személyvonat ind. este 8:45, érk. este 9:03.
Gyorsvonat ind. reggel 5:30, érk. reggel 5:41.
Személyvonat ind. reggel 7:30, érk. reggel 7:43.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:40, érk. d. u. 2:49.

Budapest—Zsolna.

Gyorsvonat ind. reggel 7:30, érk. d. u. 1:55.
Személyvonat ind. d. e. 9:25, érk. este 8:39.
Személyvonat ind. este 9:05, érk. reggel 8:28.
Keleti expresszovonat indul éjél 1:00, érk. reggel 7:05.

Zsolna—Budapest.

Személyvonat ind. reggel 5:28, érk. este 6:05.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:58, érk. este 9:25.
Személyvonat ind. este 9:10, érk. reggel 7:35.
Keleti expresszovonat ind. d. u. 5:10, érk. éjél 11:00.

Zsolna—Pozsony.

Személyvonat ind. este 9:10, érk. éjél 3:38.
Személyvonat ind. reggel 5:28, érk. d. u. 1:47.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:58, érk. este 6:58.
Személyvonat ind. d. u. 3:38, érk. este 11:30.

Pozsony—Zsolna.

Személyvonat ind. reggel 6:00, érk. d. u. 1:00.
Gyorsvonat ind. reggel 9:36, érk. d. u. 1:55.
Személyvonat ind. d. u. 1:15, érk. este 8:39.

N y i l t t é r .

Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.

Selyem-Blousok

2 frt 40 krtól feljebb — 4 méter!
pósterbe és vámen-
tesen szállítva! Mintak póstaforldtával küldetnek;
nemkülönben fekete, fehér és rózsas. Henneberg-
csok 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.
Henneberg G. selyemgyáros az é. kir. udvart. szállító Zürichben

150. sz. 1900.

Arverési hirdetésny.

Alulírott bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a tekintetes znióváraljai kir. járásbíró-ság 1900. évi V. I. 39/a számú végzése következtében Dr. Lövinger Vilmos ügyvéd által képviselt Deutsch Bernát bazini lakos javára Medved János felső-turócseki lakos ellen 336 kor. 48 fl. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 614 koronára becsült 3 tén, 3 pár hónapos borju, 1 tavalyi borju, 1 szeszkavágó, 1 gazdasági szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a znióváraljai kir. jbiróságnak 1900. V. 35 számú végzése folytán 336 K 48 (töke-követelés, 1830 K 24 f és 336 K 48 f után járó 50% kamatai és eddig összesen 109 K 48 fben bíróság már megállapított költségek erejéig a helyszínen, Felső-Turócseken leendő eszközlésére 1900. május hó 28-ik napjának délelőti 10 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hiv-
latnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi Lx. t.c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legűbbet ígérőnek becsáron alól is ej fog-nak adatni.

Kelt Znióváralján, 1900. évi május hó 14.

Szibner,
kir. jbirósági végrehajtó

Puha padlóknak

legkitűnőbb és elismert legjobb fenyémáz a valódi

Linoleum padló zománc.

Bejegyzett

A LINOLEUM padló zománc egy óra alatt keményre szárad, bamulatosan szép fenyéssel bír és tartosság tekintetében addig felülmúlhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva

Linoleum padló zománcunkat

különböző hasonhangzású nevek alatt értéketlen utánzatokkal hamisítják, miért is kerjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett „Vas lovac” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára, Bécs.

Kapható: **Fischer Adolf, Graber Miksa és fia, Soltész L., Fischer Lajos** cégeknél.

Turóc-szt.-mártoni m. kir. j. erdőgondnokságtól.

Faárverési hirdetmény.

Az alább megnevezett községek v. urbéresi erdeiben a f. évben esedékes vágás területeken, zárt irásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés utján a következő faanyagok elárverésére kerül sor. A vágások helye, mérete, fajta, mennyisége és a vágás kezdésének ideje az alábbiak szerint van megadva. Az árverés helye a vágás területén van. Az árverés időpontja a vágás területén van. Az árverés helye a vágás területén van.

1. Duhován	992 db. fenyőfűrész	542 m ³	2668-00 kor.
2. Hájón	vágásban és legelőn	6054 db.	12,576-00 kor.
3. Alsóurcskán	135 db. rúd	785 m ³	5691-00 kor.
4. Cséresmonán	120 db.	246 m ³	1322-00 kor.
5. Tót-Prónán	.....	765 db.	305 m ³
6. Szklabnyavaráján	.....	126 db.	66 m ³
.....	.....	9250 db. rúd	4211 m ³
.....	.....	255 db. rúd	24,357-00 kor.

A m. kir. j. erdőgondnokságtól.

At állat-preparatumok teljesen molymentesek.

Állatok minden fajának kitémésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

az orsz. Múzeum és könyvtár biz. preparatorának nyilvános Állat-kitémő laboratoriuma **BUDAPEST, József-körút 13.**

Emlősök és madarak természetűen a legújabb módszerrel (modellírozással) készítenek: szebben, jobban, olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitémése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK:	MADARAK:
Egérnagysága . . . 0-80—1 frt	Pinytűnagysága . . . 0-80—1 frt
Menyét . . . . . 2 frt	Gialamb . . . . . 2 frt
Nyest . . . . . 3 frt	Erdei bagoly . . . . . 3 frt
Róka . . . . . 9 frt	Nagy sulyly (Uhu) . . . . . 6 frt
Vaddisznófej . . . . . 15—20 frt	Sas (nagy) . . . . . 2 frt
Szarvasfej . . . . . 35—40 frt	Keselyű . . . . . 12 frt

Síketfajdkakas dűrgő helyzetben ágon faldiszál . . . . . 10 frt
Nyír . . . . . 5 frt
Síkét fajtájú fej és fark faragott tabletán . . . . . 5 frt
Nyír . . . . . 4 frt

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati tropheák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, fűgő vadak, emlős fejek; művészlilleg faragott tabletákon, mint szobadiszek, madarak, mint faldiszek, emlősbőrök tepicheknek természetűen utazott feljellek. **Öz, szarvas, aganosok** mondírozása tabletákra, leveit aganosok koponyautáztatokra helyezése és minden egyéb preparatori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számítanak.

Az intézet kitémési célra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokak, fadjkakasokat, uhu és tuzokak. Medvét és medve-bocscsót, hiuzt, vadmacskát, vidrát, farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árakkal lesznek fizetve.

Számtalan elismerő nyilatkozat a termés és olcsó kitéméseshetékért.

The Premier Cycle Co. Ltd.
COVENTRY (Anglia), EGER (Csehország), BECS VII.

HELCAL-
PREMIER-kerékpárok

Kettősövű kerékpárok
Magánfutó kerékpárok
Teherszállító kerékpárok
Mótor-kerékpárok
Első gyártmány

Képvisező: **Fischer Adolf és Fia, vaskereskedés.**
Turóc-Szt.-Márton.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellenállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésésként alkalmazták községynevelés, csuszál, tegekagatánál és meghüléséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Linióent olaszországi háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a minden minden gyógyszerárban készletben van; a raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbéki utazást van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özégygyezés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
ca. és kir. udvari szállított.

Postzó-szejjelküldés
csak magánosoknak

egy	frt 2-80 jó minőségű	} Valódi
frt 3-10 jó minőségű	} gyapot	
frt 4-80 jó minőségű		
frt 7-50 finom		
férfi öltönyre		frt 8-70 finom
elégendő 3-10 m.	frt 10-60 legfinomabb	
szelvény	frt 12-40 angol	
	frt 13-5 Kammarn	

Egy vég egy fekete szalon-öltönyhöz 10 frt. Felöltő-szövetek méterje 3 frt 25 krtól feljebb, igen szép színű loden 1 vég 6 frttől 9 frt 95 krig; peruvienne és dosking, állami-, vasuti tisztviselők és bírói hivatalosruha-szövetek; legfinomabb kammarnok és cheviotok, valamint egyenruha-szövetek, pénzügyörök és csendörök stb. részére küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert.

posztó gyári raktár **Kiesel-Amhof Brünben.**
Minták ingyen. Mintáhu kiszolgálás.

Figyelemztetés! A t. c. közönség figyelemztetik, hogy direkt vásárlásnál a szövetek sokkal olcsóbbak, mint a közbenjárók által rendeltek. A brüni Kiesel-Amhof cég valamennyi szöveteket valódi gyári árakban küldi szét és nem számít hozzá engedményt.

Közlönleveség polokak, baltak, kob hátegyek ellen.

„Zacherlin”

Nem zacskóban! Csak palackban valódi! (Zacherl névvel.)
Ez az igazán csalhatatlan, gyökeres segítség mindenféle rovar-baj ellen.

Turóc-Szt.-Márton: Graber Miksa és fia, Schwarzkálman, Soltész L., Wix Miksa, Hruska András, Perli János Fia

L.-Szt.-Miklos: Haas Ignác, Schulz Ármán, Rund Albert, Skalkák Gusztáv, Schönauich Viktor

Tót-Próna: Znióvarajta

Turóc-szt.-mártoni magyar nyomda — Moskócz F.-né.